

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v waarnemend directeur Rechtsbestel
Dhr. J. van Opstal
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Postadres
Stationsweg 29
4205 AA GORINCHEM

Tel +31 (0) 85 0071365
Mail info@veiligheidsbranche.nl
Web www.veiligheidsbranche.nl

IBAN NL69 ABNA 0531 1572 53
BIC ABNA NL2A
BTW NL008851815B01
KvK 40408011

onderwerp: brief inzake vergunningplicht POB voor advocaten en accountants

bijlage(n): -

datum: 23-10-2025

Geachte heer Van Opstal,

Advocaat, accountant of toch onderzoeker? Dus POB-vergunning?

De zakelijke particulier onderzoeksmarkt is volop in beweging. Het werkterrein is toegenomen waarbij naast klassieke onderzoeksonderwerpen (bedrijfsdiefstal, (verzekerings)fraude, forensische onderzoeken) een aantal nieuwe onderwerpen is toegevoegd: digitale opsporing, screening van en integriteitsonderzoeken naar personen (sollicitanten en personeel, politiek bestuurders, private bestuurders etc), onderzoeken naar grensoverschrijdend gedrag. Ook de soorten onderzoekers zijn toegenomen. Wij verzoeken het ministerie van Justitie en Veiligheid vanuit geldende wetgeving helderheid te verschaffen aan de markt.

Het verrichten van researchwerkzaamheden naar personen in opdracht van derden wordt gereguleerd door de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus waarin is geregeld dat een recherchebureau een POB-vergunning nodig heeft. De afgelopen jaren zijn er diverse bureaus geweest die, omdat zij op een nieuw terrein bezig waren, meenden dat zij geen POB-vergunning nodig hadden voor onderzoek op dat terrein. De minister van Justitie en Veiligheid dacht daar anders over en scherpte de beleidsregels steeds aan. Zo is bijvoorbeeld in artikel 1.2 wetten.nl - [Regeling - Beleidsregels particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus 2019 - BWBR0042108](#) over recherchebureaus het volgende te lezen:

De [wet](#) is niet slechts van toepassing op natuurlijke personen of rechtspersonen die het verrichten van researchwerkzaamheden als primaire taak of doelstelling hebben. Ook organisaties waar researchwerkzaamheden slechts een onderdeel vormen van het geheel aan werkzaamheden vallen voor dat onderdeel onder de wet en dienen daarvoor een vergunning aan te vragen. Daarbij kunnen zij de vergunningaanvraag beperken tot dat gedeelte van hun werkzaamheden en dat onderdeel van hun bedrijf dat researchwerkzaamheden verricht.

Personen of (onderdelen van) bedrijven die in opdracht van derden integriteitsrisicoanalyses of pre-employment checks doen zijn, indien aan de genoemde definities wordt voldaan, vergunningplichtig. Dat geldt eveneens voor personen of organisaties die onderzoek doen naar Cybercrime, zoals computerhacks, voor zover het onderzoek (tevens) gericht is op personen. Inmiddels is er een praktijk ontstaan waarbij ook advocaten en accountants zich richten op het doen van onderzoek voor derden. Zij verzorgden van oudsher al onderzoeken voor hun cliënten die zij van juridisch respectievelijk financieel perspectief van advies dienden of - voor advocaten - voor cliënten voor wie zij procedeerden. Deze beroepsgroepen begeven zich in toenemende mate op het terrein van onafhankelijk onderzoek voor derden, dus los van hun juridische of financiële

kerntaak. Alleen is dat dan voor advocaten, accountants en hun opdrachtgevers niet duidelijk geregeld. Via tuchtrechtprocedures wordt af en toe iets over de voorwaarden van onafhankelijk onderzoek benoemd, maar dat leidt niet tot een duidelijk beeld en dus tot een oneerlijk speelveld. Uitgangspunt is immers dat particulier onderzoek onder een vergunningenstelsel valt en onder toezicht van de overheid. En belangrijker, de ontstane praktijk leidt tot onduidelijkheid over de positie van de onderzochte persoon. Door onderzoek van een WPBR-vergund bureau krijgt de onderzochte persoon o.a. te horen dat een onderzoek heeft plaatsgevonden en dat diens persoonsgegevens zijn verwerkt. Hierdoor kan de onderzochte persoon diens rechten uitoefenen waaronder inzage vragen voor wat betreft de verwerkte persoonsgegevens. Bij niet vergunde bureaus is het maar de vraag of de onderzochte persoon in kennis wordt gesteld.

Van oudsher konden beroepsgroepen als advocaten en accountants aangeven dat zij geen recherchebureau zijn zoals in artikel 1 lid 3 van de WPBR staat:

Geen recherchebureau als bedoeld in het eerste lid, onder f, is een organisatie die ter uitvoering van een haar bij wettelijk voorschrift opgedragen taak of in de uitoefening van een beroep dat aan een wettelijk voorschrift is onderworpen, recherchewerkzaamheden verricht.

Maar in de memorie van toelichting bij de wet is destijds al het volgende aangegeven:

Voor wat betreft de recherchebureaus kan gedacht worden aan **advocaten**, notarissen, gerechtsdeurwaarders en aan bedrijfsverenigingen. **De uitzondering is alleen van toepassing indien de organisatie zich beperkt tot beveiligingswerkzaamheden of recherchewerkzaamheden die behoren tot de normale uitoefening van de taak die, of het beroep dat, door een wettelijke regeling geregeld wordt.** Verricht een organisatie ook andere beveiligings respectievelijk recherchewerkzaamheden, dan valt zij voor die andere werkzaamheden onder de wet.

In de markt zien we inmiddels ook advocaten en accountants die onafhankelijk onderzoek uitvoeren die wel een POB-vergunning hebben en hiermee acquisitie voeren, maar het gros verschuilt zich achter de wettelijke taak (waar deze onderzoekswerkzaamheden dus niet uit voortvloeien) en dat er op hun beroepsgroep toezicht en tuchtrecht rust, maar dit is anders dan overheidstoezicht op onderzoekers die op betrouwbaarheid gescreend zijn, voor particulier onderzoek gediplomeerd moeten zijn en voor wie de privacygedragscode geldt.

Wij verzoeken het ministerie om -desgewenst gezamenlijk met de branche- de advocatuur en accountancy te informeren over de vergunningsplicht op basis van de WPBR bij hun onafhankelijke onderzoeksactiviteiten die niet samenhangen met hun wettelijke taak. Als dat nodig is, kunnen de Beleidsregels verder worden aangescherpt, zodat het voor advocaten en accountants en hun opdrachtgevers ook duidelijk is vanuit de WPBR-regelgeving.

Wij zijn vanzelfsprekend bereid deze brief mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet

Ard van der Steur
Voorzitter

Vanessa Middelkoop
Voorzitter sectie Particuliere Onderzoeksbureaus

